

Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education AREA (ESG)

Approved by the Ministerial Conference in Yerevan,
14-15 May 2015

Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės užtikrinimo nuostatos ir gairės (ESG)

Patvirtintos Ministrų konferencijoje Jerevane
2015 m. gegužės 14-15 d.

Content

Turinys

Foreword

Pratarmė

I. Context, scope, purposes and principles

I. Kontekstas, aprėptis, tikslai ir principai

Setting the context
Scope and Concepts
ESG: purposes and principles

Kontekstas
Aprėptis ir sąvokos
ESG: tikslai ir principai

II. European standards and guidelines for quality assurance in higher education

II. Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo nuostatos ir gairės

Part 1. Standards and guidelines for internal quality assurance

1 dalis. Vidinio kokybės užtikrinimo nuostatos ir gairės

Part 2: Standards and guidelines for external quality assurance

2 dalis. Išorinio kokybės užtikrinimo nuostatos ir gairės

Part 3: Standards and guidelines for quality assurance agencies

3 dalis. Nuostatos ir gairės kokybės užtikrinimo agentūroms

III. Annex: Summary list of standards

III priedas. Nuostatų santrauka

Foreword

The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG) were adopted by the Ministers responsible for higher education in 2005 following a proposal prepared by the European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA) in cooperation with the European Students' Union (ESU)¹, the European Association of Institutions in Higher Education (EURASHE) and the European University Association (EUA).

Since 2005, considerable progress has been made in quality assurance as well as in other Bologna action lines such as qualification frameworks, recognition and the promotion of the use of learning outcomes, all these contributing to a paradigm shift towards student-centred learning and teaching.

Given this changing context, in 2012 the Ministerial Communiqué invited the E4 Group (ENQA, ESU, EUA, EURASHE) in cooperation with Education International (EI), BUSINESSEUROPE and the European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR) to prepare an initial proposal for a revised ESG “to improve their clarity, applicability and usefulness, including their scope”.

The revision included several consultation rounds involving both the key stakeholder organisations and ministries. The many comments, proposals and recommendations received have been carefully analysed and taken very seriously by the Steering Group (SG). They are reflected in the resulting version of the ESG. Moreover this edition also reflects a consensus among all the organisations involved on how to take forward quality assurance in the European Higher Education Area and, as such, provides a firm basis for successful implementation.

1 ESU formerly known as ESIB – National Unions of Students in Europe.

Pratarmė

Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės užtikrinimo nuostatas ir gaires (ESG) 2005 m. patvirtino už aukštąjį mokslą atsakingi ministrai, atsižvelgdami į pasiūlymą, kurį pateikė Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo asociacija (ENQA) kartu su Europos studentų sąjunga (ESU)¹, Europos aukštojo mokslo institucijų asociacija (EURASHE) ir Europos universitetų asociacija (EUA).

Nuo 2005 m. padaryta ženkli pažanga kokybės užtikrinimo, taip pat kitose Bolonijos proceso srityse, tokiose kaip kvalifikacijų sąrangos, kvalifikacijų pripažinimas, studijų rezultatų naudojimo skatinimas. Šie pokyčiai padeda pereiti prie į studentą orientuoto mokymosi ir mokymo.

Atsižvelgdami į šią besikeičiančią situaciją, 2012 m. ministrai oficialiu pranešimu pakvietė E4 grupę (ENQA, ESU, EUA, EURASHE) kartu su „Education International“ (EI), BUSINESSEUROPE ir Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo registru (EQAR) pateikti pradinį atnaujintų ESG pasiūlymą, kad jos būtų „aiškesnės, geriau pritaikomos ir naudingesnės, įskaitant jų aprėptį“.

ESG peržiūra vyko keliais konsultacijų ciklais, įtraukiant pagrindines suinteresuotąsias organizacijas ir ministerijas. Inicijatyvinė grupė atidžiai išanalizavo ir rimtai įvertino daugelį gautų komentarų, pasiūlymų ir rekomendacijų. Tai atspindėta dabartinėje ESG versijoje. Be to, ši dokumento redakcija rodo visų dalyvavusių organizacijų bendrą sutarimą dėl tolesnio kokybės užtikrinimo Europos aukštojo mokslo erdvėje ir kartu suteikia tvirtą pagrindą sėkmingai jas įgyvendinti.

1 ESU anksčiau buvo žinoma kaip ESIB – Europos nacionalinės studentų sąjungos.

European Association for Quality Assurance
in Higher Education (ENQA)

Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo
asociacija (ENQA)

European Students' Union (ESU)

Europos studentų sąjunga (ESU)

European University Association (EUA)

Europos universitetų asociacija (EUA)

European Association of Institutions
in Higher Education (EURASHE)

Europos aukštojo mokslo institucijų asociacija
(EURASHE)

In cooperation with:

Bendradarbiaujant su:

Education International (EI)

„Education International“ (EI)

BUSINESSEUROPE

BUSINESSEUROPE

European Quality Assurance Register
for Higher Education (EQAR)

Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo
registru (EQAR)

I. Context, scope, purposes and principles

Setting the Context

Higher education, research and innovation play a crucial role in supporting social cohesion, economic growth and global competitiveness. Given the desire for European societies to become increasingly knowledge-based, higher education is an essential component of socio-economic and cultural development. At the same time, an increasing demand for skills and competences requires higher education to respond in new ways.

Broader access to higher education is an opportunity for higher education institutions to make use of increasingly diverse individual experiences. Responding to diversity and growing expectations for higher education requires a fundamental shift in its provision; it requires a more student-centred approach to learning and teaching, embracing flexible learning paths and recognising competences gained outside formal curricula. Higher education institutions themselves also become more diverse in their missions, mode of educational provision and cooperation, including growth of internationalisation, digital learning and new forms of delivery.² The role of quality assurance is crucial in supporting higher education systems and institutions in responding to these changes while ensuring the qualifications achieved by students and their experience of higher education remain at the forefront of institutional missions.

2 Communication from the European Commission: Opening up Education: Innovative teaching and learning for all through new Technologies and Open Educational Resources, COM(2013) 654 final, http://ec.europa.eu/education/news/doc/openingcom_en.pdf

I. Kontekstas, aprėptis, tikslai ir principai

Kontekstas

Aukštasis mokslas, mokslinė veikla ir inovacijos atlieka svarbią funkciją palaikant socialinę sanglaudą, ekonomikos augimą ir pasaulinį konkurencingumą. Atsižvelgiant į Europos visuomenės siekį vis labiau remtis žiniomis, aukštasis mokslas yra esminis socialinės ir ekonominės bei kultūrinės plėtros elementas. Be to, augant įgūdžių ir kompetencijų poreikiui, aukštasis mokslas turi iš naujo prisitaikyti prie esamos situacijos.

Dėl didesnio aukštojo mokslo prieinamumo aukštosios mokyklos gali pasinaudoti vis didėjančia individualios patirties įvairove. Ši įvairovė ir augantys lūkesčiai verčia iš esmės keisti veiklos pobūdį. Tai reikalauja daugiau į studentą orientuoto mokymo ir mokymosi metodų, lanksčių mokymosi būdų taikymo ir kompetencijos, įgytos studijuojant ne pagal formaliąją studijų programą, pripažinimo. Pačios aukštosios mokyklos irgi tampa įvairesnės. Tai atspindi jų tikslai, studijų vykdymo ir bendradarbiavimo formas, įskaitant besiplečiančią veiklą tarptautiniu mastu, skaitmeninį mokymąsi bei naujus mokymo būdus². Aukštojo mokslo sistemoms ir institucijoms reaguojant į šiuos pokyčius, labai svarbu užtikrinti kokybę, kartu siekiant, kad studentų įgyta kvalifikacija ir jų aukštojo mokslo patirtis liktų esminė institucijų misijos dalis.

2 Europos Komisijos pranešimas: Švietimo plėtra: inovatyvus mokymas ir mokymasis visiems, pasitelkiant naujas technologijas ir atvirai prieinamus švietimo išteklius (KOM (2013) 654 galutinis, http://ec.europa.eu/education/news/doc/openingcom_en.pdf

A key goal of the Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) is to contribute to the common understanding of quality assurance for learning and teaching across borders and among all stakeholders. They have played and will continue to play an important role in the development of national and institutional quality assurance systems across the European Higher Education Area (EHEA) and cross-border cooperation. Engagement with quality assurance processes, particularly the external ones, allows European higher education systems to demonstrate quality and increase transparency, thus helping to build mutual trust and better recognition of their qualifications, programmes and other provision.

The ESG are used by institutions and quality assurance agencies as a reference document for internal and external quality assurance systems in higher education. Moreover, they are used by the European Quality Assurance Register (EQAR), which is responsible for the register of quality assurance agencies that comply with the ESG.

Scope and Concepts

The ESG are a set of standards and guidelines for internal and external quality assurance in higher education. The ESG are not standards for quality, nor do they prescribe how the quality assurance processes are implemented, but they provide guidance, covering the areas which are vital for successful quality provision and learning environments in higher education. The ESG should be considered in a broader context that also includes qualifications frameworks, ECTS and diploma supplement that also contribute to promoting the transparency and mutual trust in higher education in the EHEA.

Pagrindinis Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės užtikrinimo nuostatų ir gairių (ESG) uždavinys – padėti vienodai suprasti mokymo ir mokymosi kokybės užtikrinimą įvairiose šalyse ir tarp visų aukštojo mokslo dalininkų. ESG buvo ir toliau lieka svarbios plėtojant nacionalines ir institucines kokybės užtikrinimo sistemas Europos aukštojo mokslo erdvėje (EAME) ir bendradarbiaujant su kitomis šalimis. Dalyvavimas kokybės užtikrinimo procesuose (ypač išoriniuose) leidžia parodyti Europos aukštojo mokslo sistemų veikimo kokybę ir užtikrinti didesnę skaidrumą, taip kuriant abipusį pasitikėjimą ir siekiant geresnio kvalifikacijų, programų ir kitos veiklos pripažinimo.

Mokslo ir studijų institucijos bei kokybės užtikrinimo agentūros ESG remiasi kaip pamatiniu vidinių ir išorinių aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo sistemų dokumentu. Be to, ESG naudojami Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo registras (EQAR), atsakingas už kokybės užtikrinimo agentūrų, kurių veikla atitinka ESG, registrą.

Aprėptis ir sąvokos

ESG yra nuostatų ir gairių dėl vidinio ir išorinio aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo rinkinys. ESG netaikytinos kokybės standartais ar nurodymais, kaip turi būti vykdomi kokybės užtikrinimo procesai. Šiame dokumente pateikiamos gairės, orientuotos į svarbias sritis, siekiant sėkmingai užtikrinti aukštojo mokslo veiklos ir mokymosi aplinkos kokybę. ESG turėtų būti suvokiamos platesniame kontekste, apimančiame ir kvalifikacijų sąrangas, ECTS bei diplomo priedėlių, kurie taip pat padeda skatinti aukštojo mokslo skaidrumą ir tarpusavio pasitikėjimą EAME.

The focus of the ESG is on quality assurance related to learning and teaching in higher education, including the learning environment and relevant links to research and innovation. In addition institutions have policies and processes to ensure and improve the quality of their other activities, such as research and governance.

The ESG apply to all higher education offered in the EHEA regardless of the mode of study or place of delivery. Thus, the ESG are also applicable to all higher education including transnational and cross-border provision. **In this document the term “programme” refers to higher education in its broadest sense,** including that which is not part of a programme leading to a formal degree.

Higher education aims to fulfil multiple purposes; including preparing students for active citizenship, for their future careers (e.g. contributing to their employability), supporting their personal development, creating a broad advanced knowledge base and stimulating research and innovation³. Therefore, stakeholders, who may prioritise different purposes, can view quality in higher education differently and quality assurance needs to take into account these different perspectives. Quality, whilst not easy to define, is mainly a result of the interaction between teachers, students and the institutional learning environment. Quality assurance should ensure a learning environment in which the content of programmes, learning opportunities and facilities are fit for purpose.

3 Recommendation Rec (2007)6 by Council of Europe’s Committee of Ministers on the public responsibility for higher education and research, http://www.coe.int/t/dg4/higher_education/News/pub_res_EN.pdf

ESG yra sutelktos į mokymo ir mokymosi kokybės užtikrinimą aukštojo mokslo erdvėje, įskaitant mokymosi aplinką bei atitinkamus ryšius su moksline veikla ir inovacijomis. Be to, aukštosios mokyklos yra numačiusios politiką ir procesus, skirtus užtikrinti ir tobulinti kitos jų vykdomos veiklos, tokios kaip mokslas ir valdymas, kokybę.

ESG apima visą aukštąjį mokslą EAME, neatsižvelgiant į studijų rūšį ar teikimo vietą. Todėl ESG taip pat yra taikomos ir tarptautiniam švietimui bei studijų vykdymui užsienyje. **Šiame dokumente terminas „programa“ vartojamas kalbant apie aukštąjį mokslą plačiaja prasme,** įskaitant ir tai, kas nėra įtraukta į studijų programą, kurią baigus suteikiamas formalus laipsnis.

Aukštasis mokslas siekia įvairių tikslų, įskaitant aktyvaus studentų pilietiškumo ugdymą, studentų rengimą jų ateities karjerai (pavyzdžiui, didinant jų įsidarbinimo galimybes), paramą asmeniniam tobulėjimui skatinti, plačios pažangios žinių bazės kūrimą bei mokslinės veiklos ir inovacijų skatinimą³. Taigi socialiniai dalininkai, kurių prioritetiniai tikslai gali skirtis, į aukštojo mokslo kokybę taip pat gali žvelgti įvairiai. Todėl užtikrinant kokybę reikia atsižvelgti į šias skirtingas perspektyvas. Kokybės, nors ir nelengvai apibrėžiama, iš esmės yra tarpusavio sąveikos tarp dėstytojų, studentų ir institucinės mokymosi aplinkos rezultatas. Kokybės užtikrinimas turėtų padėti sukurti tokią mokymosi aplinką, kur studijų programų turinys, mokymosi galimybės ir ištekliai atitiktų išsikeltą tikslą.

3 Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendacija Nr. Rec (2007)6 „Dėl viešosios atsakomybės už aukštąjį mokslą ir mokslinius tyrimus“, http://www.coe.int/t/dg4/highereducation/News/pub_res_EN.pdf

At the heart of all quality assurance activities are the twin purposes of accountability and enhancement. Taken together, these create trust in the higher education institution's performance. A successfully implemented quality assurance system will provide information to assure the higher education institution and the public of the quality of the higher education institution's activities (accountability) as well as provide advice and recommendations on how it might improve what it is doing (enhancement). Quality assurance and quality enhancement are thus inter-related. They can support the development of a quality culture that is embraced by all: from the students and academic staff to the institutional leadership and management.

The term 'quality assurance' is used in this document to describe all activities within the continuous improvement cycle (i.e. assurance and enhancement activities).

Unless otherwise specified, in the document stakeholders are understood to cover all actors within an institution, including students and staff, as well as external stakeholders such as employers and external partners of an institution.

The word institution is used in the standards and guidelines to refer to higher education institutions. Depending on the institution's approach to quality assurance it can, however, refer to the institution as whole or to any actors within the institution.

Visos kokybės užtikrinimo veiklos pagrindą sudaro glaudžiai tarpusavyje susiję tikslai – atskaitomybė ir tobulinimas. Drauge įgyvendinami šie tikslai leidžia sukurti pasitikėjimą aukštosios mokyklos vykdoma veikla. Sėkmingai įdiegta kokybės užtikrinimo sistema suteiks aukštajai mokyklai ir visuomenei informacijos, patvirtinančios aukštosios mokyklos veiklos kokybę (atskaitomybę), taip pat orientuos į veiklos gerinimą per teikiamus patarimus ir rekomendacijas (tobulinimas). Taigi kokybės užtikrinimas ir tobulinimas yra neatsiejami vienas nuo kito. Tai gali paskatinti kokybės kultūros plėtojimą, kuris yra svarbus visiems – pradedant nuo studentų ir akademinio personalo ir baigiant aukštųjų mokyklų vadovais bei administratoriais.

Šiame dokumente terminas „kokybės užtikrinimas“ vartojamas apibūdinant visą veiklą nuolatinio kokybės gerinimo cikle (t. y. užtikrinimo ir tobulinimo veiklos).

Jei nenurodyta kitaip, šiame dokumente „dalininkai“ yra suprantami kaip visi institucijos viduje veikiantys asmenys, įskaitant studentus ir personalą bei išorinius socialinius dalininkus, tokius kaip darbdaviai ir kiti institucijos partneriai.

Nuostatose ir gairėse žodis „institucija“ yra vartojamas kaip mokslo ir studijų institucijos atitikmuo. Priklausomai nuo institucijos požiūrio į kokybės užtikrinimą, minėtasis terminas gali būti vartojamas tiek kalbant apie instituciją kaip apie visumą, tiek apie bet kokius institucijos viduje veikiančius asmenis.

ESG: purposes and principles

The ESG have the following purposes:

- **They set a common framework** for quality assurance systems for learning and teaching at European, national and institutional level;
- **They enable the assurance and improvement of quality** of higher education in the European higher education area;
- **They support mutual trust**, thus facilitating recognition and mobility within and across national borders;
- **They provide information on quality assurance** in the EHEA.

These purposes provide a framework within which the ESG may be used and implemented in different ways by different institutions, agencies and countries. The EHEA is characterised by its diversity of political systems, higher education systems, socio-cultural and educational traditions, languages, aspirations and expectations. This makes a single monolithic approach to quality and quality assurance in higher education inappropriate. Broad acceptance of all standards is a precondition for creating common understanding of quality assurance in Europe. For these reasons, the ESG need to be at a reasonably generic level in order to ensure that they are applicable to all forms of provision.

The ESG provide the criteria at European level against which quality assurance agencies and their activities are assessed⁴. This ensures that the quality

4 Agencies that apply for inclusion in the European Quality Assurance Register (EQAR) undergo an external review for which the ESG provide the criteria. Also the European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA) relies on compliance with the ESG when it comes to granting quality assurance agencies full membership status in the organisation.

ESG: tikslai ir principai

Nuostatų ir gairių (ESG) tikslai:

- **nustatyti bendrą** mokymo ir mokymosi kokybės užtikrinimo **struktūrą** Europos, nacionaliniu ir instituciniu lygiu;
- **užtikrinti ir gerinti** aukštojo mokslo **kokybę** Europos aukštojo mokslo erdvėje;
- **remti tarpusavio pasitikėjimą**, taip palengvinant pripažinimą ir judumą šalies viduje ir tarp valstybių;
- **teikti informaciją apie kokybės užtikrinimą** EAME.

Šie tikslai suteikia pagrindą, leidžiantį įvairioms institucijoms, agentūroms ir šalims skirtingais būdais taikyti ir įgyvendinti ESG. EAME pasižymi politinių, aukštojo mokslo sistemų, socialinių ir kultūrinių bei švietimo tradicijų, kalbų, siekių ir lūkesčių įvairove, todėl būtų neteisinga turėti vienintelį požiūrį į aukštojo mokslo kokybę ir kokybės užtikrinimą. Visuotinai priimtinos nuostatos sudaro prielaidą sukurti bendrą kokybės užtikrinimo sampratą Europoje. Dėl šių priežasčių ESG turi būti gana bendro pobūdžio, kad jas būtų galima pritaikyti prie įvairių studijų teikimo formų.

ESG nustato kriterijus, pagal kuriuos vertinamos kokybės užtikrinimo agentūros ir jų veikla Europoje⁴. Taip užtikrinama, kad kokybės užtikrinimo agentūros

4 Agentūros, siekiančios būti įtrauktos į Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo registrą (EQAR), išoriškai įvertinamos pagal ESG nustatytus kriterijus. Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo asociacija (ENQA) taip pat remiasi ESG priimdama sprendimus dėl kokybės užtikrinimo agentūros tapimo visateise šios organizacijos nare.

assurance agencies in the EHEA adhere to the same set of principles and the processes and procedures are modelled to fit the purposes and requirements of their contexts.

The ESG are based on the following four principles for quality assurance in the EHEA:

- Higher education institutions have primary responsibility for the quality of their provision and its assurance;
- Quality assurance responds to the diversity of higher education systems, institutions, programmes and students;
- Quality assurance supports the development of a quality culture;
- Quality assurance takes into account the needs and expectations of students, all other stakeholders and society.

laikytūsi vienodų principų EAME, o procesai ir procedūros būtų kuriami taip, kad atitiktų tikslus ir reikalavimus, atsižvelgiant į jų kontekstą.

ESG pagrįstos šiais keturiais kokybės užtikrinimo EAME principais:

- už mokslo ir studijų institucijų teikiamų paslaugų kokybę ir jos užtikrinimą pirmiausia yra atsakingos jos pačios;
- užtikrinant kokybę, atsižvelgiama į aukštojo mokslo sistemų, institucijų, programų ir studentų įvairovę;
- kokybės užtikrinimas padeda plėtoti kokybės kultūrą;
- užtikrinant kokybę, atsižvelgiama į studentų, visų kitų suinteresuotųjų šalių ir visuomenės poreikius bei lūkesčius.

II. European standards and guidelines for quality assurance in higher education

The standards for quality assurance have been divided into three parts:

- Internal quality assurance
- External quality assurance
- Quality assurance agencies

It should be kept in mind, however, that the three parts are intrinsically interlinked and together form the basis for a European quality assurance framework. External quality assurance in Part 2 recognises the standards for internal quality assurance in Part 1 thus ensuring that the internal work undertaken by institutions is directly relevant to any external quality assurance that they undergo. In the same way Part 3 refers to Part 2. Thus, these three parts work on a complementary basis in higher education institutions

II. Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo nuostatos ir gairės

Kokybės užtikrinimo nuostatos suskirstytos į tris dalis:

- vidinis kokybės užtikrinimas;
- išorinis kokybės užtikrinimas;
- kokybės užtikrinimo agentūros.

Reikėtų atsižvelgti į tai, kad šios trys dalys yra iš esmės susijusios tarpusavyje ir kartu sudaro europinės kokybės užtikrinimo sistemos pagrindą. Išorinio kokybės užtikrinimo nuostatose, aprašytose antroje dalyje, pripažįstamos pirmoje dalyje išdėstytos vidinio kokybės užtikrinimo nuostatos, taip užtikrinant, kad vidinė aukštųjų mokyklų veikla turėtų tiesioginį ryšį su bet kokių atliekamu išoriniu kokybės užtikrinimu. Tokiu pat būdu susijusios trečiosios ir antrosios dalių nuostatos. Šios trys dalys, papildydamos

as well as in agencies and also work on the understanding that other stakeholders contribute to the framework. As a consequence, the three parts should be read as a whole.

The *standards* set out agreed and accepted practice for quality assurance in higher education in the EHEA and should, therefore, be taken account of and adhered to by those concerned, in all types of higher education provision.⁵ The summary list of standards for quality assurance is placed in the annex for easy reference.

The *guidelines* explain why the standard is important and describe how standards might be implemented. They set out good practice in the relevant area for consideration by the actors involved in quality assurance. Implementation will vary depending on different contexts.

Part 1. Standards and guidelines for internal quality assurance

1.1 Policy for quality assurance

Standard:

Institutions should have a policy for quality assurance that is made public and forms part of their strategic management. Internal stakeholders should develop and implement this policy through appropriate structures and processes, while involving external stakeholders.

Guidelines:

Policies and processes are the main pillars of a coherent institutional quality assurance system that forms a cycle for continuous improvement and contributes to the accountability of the institution. It

⁵ The standards make use of the common English usage of “should” which has the connotation of prescription and compliance.

viena kitą, yra įgyvendinamos tiek aukštosiose mokyklose, tiek agentūrose, taip pat remiasi nuostata, kad kiti dalininkai irgi dalyvauja šioje sistemoje. Taigi visos trys dalys turi būti suprantamos ir taikomos kaip visuma.

Nuostatose apibūdinama suderinta ir priimta aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo praktika EAME, todėl į jas turi atsižvelgti visos suinteresuotosios šalys, teikiančios įvairaus tipo aukštojo mokslo paslaugas⁵. Patogumo sumetimais priede pateikiama kokybės užtikrinimo nuostatų santrauka.

Gairėse paaiškinama, kodėl nuostatos yra svarbios, ir nurodoma, kaip jas būtų galima įgyvendinti. Gairėse aprašoma atitinkamos srities geroji praktika, kuria galėtų remtis kokybės užtikrinimo proceso dalyviai. Įgyvendinimas gali skirtis priklausomai nuo konteksto.

1 dalis. Vidinio kokybės užtikrinimo nuostatos ir gairės

1.1 Kokybės užtikrinimo politika

Nuostata:

Mokslo ir studijų institucijos turi turėti kokybės užtikrinimo politiką, kuri būtų skelbiama viešai ir sudarytų dalį institucijos strateginio valdymo. Vidiniai aukštosios mokyklos dalininkai turėtų kurti ir įgyvendinti šią politiką per atitinkamas struktūras ir procesus, įtraukdami ir išorinius dalininkus.

Gairės:

Politika ir procedūros yra pagrindiniai institucijos nuoseklios kokybės užtikrinimo sistemos principai, kuriais remiantis kuriamas nuolatinio tobulinimo ciklas ir skatinama institucijos atskaitomybė. Politika padeda

⁵ Nuostatose vartojama bendrinė angliško žodžio „should“ („turėtų“) reikšmė, kurios konotacija yra „privalomumas“ ir „atitiktis“.

supports the development of quality culture in which all internal stakeholders assume responsibility for quality and engage in quality assurance at all levels of the institution. In order to facilitate this, the policy has a formal status and is publicly available.

Quality assurance policies are most effective when they reflect the relationship between research and learning & teaching and take account of both the national context in which the institution operates, the institutional context and its strategic approach. Such a policy supports

- the organisation of the quality assurance system;
- departments, schools, faculties and other organisational units as well as those of institutional leadership, individual staff members and students to take on their responsibilities in quality assurance;
- academic integrity and freedom and is vigilant against academic fraud;
- guarding against intolerance of any kind or discrimination against the students or staff;
- the involvement of external stakeholders in quality assurance.

The policy translates into practice through a variety of internal quality assurance processes that allow participation across the institution. How the policy is implemented, monitored and revised is the institution's decision.

The quality assurance policy also covers any elements of an institution's activities that are subcontracted to or carried out by other parties.

płétoti kokybės kultūrą, kai visi vidiniai dalininkai prisiima atsakomybę už kokybę ir dalyvauja kokybės užtikrinimo procese visuose institucijos lygmenyse. Siekiant tai paskatinti, politika turi būti įteisinta ir viešai skelbiama.

Kokybės užtikrinimo politika yra veiksmingiausia, kai ji atspindi mokslinės veiklos, mokymo bei mokymosi tarpusavio ryšį ir apima tiek nacionalinį kontekstą, kuriame veikia institucija, tiek institucinį kontekstą ir strateginį požiūrį. Tokia politika padeda:

- sukurti kokybės užtikrinimo sistemą;
- katedroms, mokykloms, fakultetams ir kitiems organizaciniams vienetams, įskaitant vadovaujančias institucijos struktūras, pavieniams personalo nariams ir studentams prisiimti atsakomybę už kokybės užtikrinimą;
- palaikyti akademinį sąžiningumą ir laisvę bei kovoti su akademinio sukčiavimu;
- apsaugoti nuo bet kokio pobūdžio netolerancijos studentų ar personalo atžvilgiu ar jų diskriminavimo;
- įtraukti išorinius dalininkus į kokybės užtikrinimo procesą.

Politika praktiškai įgyvendinama taikant įvairius vidinio kokybės užtikrinimo procesus, kai gali ištraukti visa institucija. Sprendimą, kaip įgyvendinti, stebėti ir peržiūrėti politiką, priima pati institucija.

Kokybės užtikrinimo politika taip pat apima visus institucijos veiklos, kuri yra vykdoma subrangovų ar kitų trečiųjų asmenų, elementus.

1.2 Design and approval of programmes

Standard:

Institutions should have processes for the design and approval of their programmes. The programmes should be designed so that they meet the objectives set for them, including the intended learning outcomes. The qualification resulting from a programme should

1.2. Studijų programų kūrimas ir tvirtinimas

Nuostata:

Mokslo ir studijų institucijos turėtų turėti studijų programų kūrimo ir tvirtinimo procesus. Studijų programos turi būti kuriamos taip, kad atitiktų išsikeltus uždavinius, taip pat numatomus studijų rezultatus. Kvalifikacija, suteikiama sėkmingai baigus

be clearly specified and communicated, and refer to the correct level of the national qualifications framework for higher education and, consequently, to the Framework for Qualifications of the European Higher Education Area.

Guidelines:

Study programmes are at the core of the higher education institutions' teaching mission. They provide students with both academic knowledge and skills including those that are transferable, which may influence their personal development and may be applied in their future careers.

Programmes

- are designed with overall programme objectives that are in line with the institutional strategy and have explicit intended learning outcomes;
- are designed by involving students and other stakeholders in the work;
- benefit from external expertise and reference points;
- reflect the four purposes of higher education of the Council of Europe (cf. Scope and Concepts);
- are designed so that they enable smooth student progression;
- define the expected student workload, e.g. in ECTS;
- include well-structured placement opportunities where appropriate;⁶
- are subject to a formal institutional approval process.

6 Placements include traineeships, internships and other periods of the programme that are not spent in the institution but allow the student to gain experience in an area related to their studies.

studijų programą, turi būti aiškiai apibrėžta ir pristatyta, susieta su atitinkamu nacionalinės aukštojo mokslo kvalifikacijų sąrangos bei Europos aukštojo mokslo erdvės kvalifikacijų sąrangos lygmeniu.

Gairės:

Studijų programos yra aukštųjų mokyklų misijos mokyti pagrindas. Studijų metu studentai įgyja akademinę žinių ir įgūdžių, įskaitant perkeliamuosius, kurie gali paveikti asmeninę raidą ir būti panaudoti būsimoje jų karjeroje.

Programos:

- sukurtos atsižvelgiant į bendrus programos tikslus, kurie atitinka institucijos strategiją ir orientuoti į aiškius numatomus studijų rezultatus;
- sukurtos įtraukiant studentus ir kitus dalininkus;
- tobulinamos atliekant išorinį vertinimą ir atsižvelgiant į įvairias rekomendacijas;
- atspindi keturis Europos Tarybos nustatytus aukštojo mokslo tikslus (žr. skyrelį „Aprėptis ir sąvokos“);
- parengtos taip, kad užtikrintų sklandų studento tobulėjimą siekiant studijų tikslų;
- apibrėžia numatomą studento darbo krūvį, pavyzdžiui, ECTS kreditais;
- atitinkamai atvejais numato aiškiai apibrėžtas praktinių įgūdžių įgijimo galimybes⁶;
- tvirtinamos pagal formalias institucines procedūras.

6 Praktinių įgūdžių įgijimas apima praktiką, stažuotes ir kitus programoje numatytus studijų laikotarpius ne aukštojoje mokykloje, kai studentas gali įgyti su jo studijomis susijusios patirties.

1.3 Student-centred learning, teaching and assessment

Standard:

Institutions should ensure that the programmes are delivered in a way that encourages students to take an active role in creating the learning process, and that the assessment of students reflects this approach.

Guidelines:

Student-centred learning and teaching plays an important role in stimulating students' motivation, self-reflection and engagement in the learning process. This means careful consideration of the design and delivery of study programmes and the assessment of outcomes.

The implementation of student-centred learning and teaching

- respects and attends to the diversity of students and their needs, enabling flexible learning paths;
- considers and uses different modes of delivery, where appropriate;
- flexibly uses a variety of pedagogical methods;
- regularly evaluates and adjusts the modes of delivery and pedagogical methods;
- encourages a sense of autonomy in the learner, while ensuring adequate guidance and support from the teacher;
- promotes mutual respect within the learner-teacher relationship;
- has appropriate procedures for dealing with students' complaints.

Considering the importance of assessment for the students' progression and their future careers, quality assurance processes for assessment take into account the following:

- Assessors are familiar with existing testing and examination methods and receive support in developing their own skills in this field;

1.3. Į studentus orientuotas mokymasis, mokymas ir vertinimas

Nuostata:

Mokslo ir studijų institucijos turėtų pasirūpinti, jog studijų programos būtų įgyvendinamos taip, kad skatintų studentus aktyviai dalyvauti studijų procese, o studentų vertinimas atspindėtų šį požiūrį.

Gairės:

Į studentus orientuotas mokymasis ir mokymas yra svarbus skatinant studentų motyvaciją, savirefleksiją ir įsitraukimą į studijų procesą. Tai reiškia, jog turi būti kruopščiai rengiamos bei įgyvendinamos studijų programos ir vertinami pasiekti rezultatai.

Įgyvendinant į studentus orientuotą mokymąsi ir mokymą:

- atsižvelgiama į studentų įvairovę bei jų poreikius, sudaromos sąlygos lanksčiai rinktis mokymosi galimybes;
- svarstomi ir taikomi įvairūs dėstymo būdai, atsižvelgiant į jų tinkamumą;
- lanksčiai naudojami įvairūs pedagoginiai metodai;
- reguliariai vertinami ir parenkami atitinkami dėstymo būdai bei pedagoginiai metodai;
- skatinamas studento savarankiškumas, kartu užtikrinant tinkamas dėstytojo konsultacijas bei pagalbą;
- skatinama studento ir dėstytojo tarpusavio pagarba;
- nustatomos atitinkamos procedūros studentų skundams spręsti.

Atsižvelgiant į studentų vertinimo svarbą dėl tolesnės jų pažangos ir būsimos karjeros, vertinimo procesų kokybę užtikrinama remiantis šiais principais:

- vertintojai yra susipažinę su taikomais vertinimo metodais, taip pat skatinami tobulinti savo gebėjimus šioje srityje;

- The criteria for and method of assessment as well as criteria for marking are published in advance;
- The assessment allows students to demonstrate the extent to which the intended learning outcomes have been achieved. Students are given feedback, which, if necessary, is linked to advice on the learning process;
- Where possible, assessment is carried out by more than one examiner;
- The regulations for assessment take into account mitigating circumstances;
- Assessment is consistent, fairly applied to all students and carried out in accordance with the stated procedures;
- A formal procedure for student appeals is in place.

- vertinimo kriterijai ir metodai, taip pat balų rašymo kriterijai yra iš anksto skelbiami viešai;
- vertinimas leidžia studentams parodyti, kokių lygiu numatomi studijų rezultatai buvo pasiekti; studentams teikiamas grįžtamasis ryšys ir prireikus jie konsultuojami dėl mokymosi proceso;
- jei įmanoma, vertinimą atlieka daugiau nei vienas egzaminuotojas;
- vertinimo taisyklėse numatomos švelninančios aplinkybės;
- vertinimas yra nuoseklus, sąžiningai taikomas visiems studentams ir atliekamas laikantis nustatytų procedūrų;
- nustatyta formali studentų apeliavimo tvarka.

1.4 Student admission, progression, recognition and certification

1.4 Studentų priėmimas, studijų eiga, pripažinimas ir diplomų išdavimas

Standard:

Institutions should consistently apply pre-defined and published regulations covering all phases of the student “life cycle”, e.g. student admission, progression, recognition and certification.

Nuostata:

Mokslo ir studijų institucijos turėtų nuosekliai taikyti iš anksto apibrėžtas ir viešai skelbiamas taisykles, apimančias visą studijų ciklą, t. y. studentų priėmimą, studijų eigą, pripažinimą ir diplomų išdavimą.

Guidelines:

Providing conditions and support that are necessary for students to make progress in their academic career is in the best interest of the individual students, programmes, institutions and systems. It is vital to have fit-for-purpose admission, recognition and completion procedures, particularly when students are mobile within and across higher education systems.

It is important that access policies, admission processes and criteria are implemented consistently and in a transparent manner. Induction to the institution and the programme is provided.

Institutions need to put in place both processes and tools to collect, monitor and act on information on student progression.

Gairės:

Vienas svarbiausių kiekvieno studento, studijų programos, institucijos ir aukštojo mokslo sistemos siekių yra sudaryti būtinas sąlygas ir suteikti paramą, kad studentai galėtų daryti akademinę pažangą. Itin svarbu turėti išsiskelbtą tikslą atitinkančias studentų priėmimo, studijų pripažinimo ir studijų baigimo procedūras, ypač kai studentai yra mobilūs tiek aukštojo mokslo sistemos viduje, tiek už jos ribų.

Svarbu, kad būtų nuosekliai ir skaidriai taikoma aukštojo mokslo priėmimo politika, priėmimo į studijas procesai ir kriterijai, o priimtieji būtų tinkamai supažindinami su mokslo ir studijų institucija bei studijų programa.

Mokslo ir studijų institucijos turi turėti procesus ir priemones informacijai apie studijų eigą rinkti, stebėti ir ją panaudoti.

Fair recognition of higher education qualifications, periods of study and prior learning, including the recognition of non-formal and informal learning, are essential components for ensuring the students' progress in their studies, while promoting mobility. Appropriate recognition procedures rely on

- institutional practice for recognition being in line with the principles of the Lisbon Recognition Convention;
- cooperation with other institutions, quality assurance agencies and the national ENIC/NARIC centre with a view to ensuring coherent recognition across the country.

Graduation represents the culmination of the students' period of study. Students need to receive documentation explaining the qualification gained, including achieved learning outcomes and the context, level, content and status of the studies that were pursued and successfully completed.

Pagrindiniai studentų pažangos užtikrinimo elementai, kartu skatinant judumą, yra aukštojo mokslo kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio mokymosi, įskaitant neformalųjį ir savaiminį mokymąsi, pripažinimas. Tinkamos pripažinimo procedūros pagrįstos:

- institucine pripažinimo praktika, atitinkančia Lisabonos pripažinimo konvencijos principus;
- bendradarbiavimu su kitomis institucijomis, kokybės užtikrinimo agentūromis ir nacionaliniu ENIC / NARIC centru, siekiant pripažinimo nuoseklumo visos šalies mastu.

Studijų baigimas yra studijų proceso kulminacija. Studentams turi būti išduodami dokumentai, suteikiantys informaciją apie jų įgytą kvalifikaciją, įskaitant pasiektus studijų rezultatus, studijų kontekstą, lygmenį, studijų turinį, programos, pagal kurią mokėsi ir kurią sėkmingai baigė, statusą.

1.5 Teaching staff	1.5 Dėstytojai
<p>Standard:</p> <p>Institutions should assure themselves of the competence of their teachers. They should apply fair and transparent processes for the recruitment and development of the staff.</p>	<p>Nuostata:</p> <p>Mokslo ir studijų institucijos turi būti tikros dėl savo dėstytojų kompetencijos. Jos turėtų taikyti teisingas ir skaidrias dėstytojų įdarbinimo bei kvalifikacijos tobulinimo procedūras.</p>
<p>Guidelines:</p> <p>The teacher's role is essential in creating a high quality student experience and enabling the acquisition of knowledge, competences and skills. The diversifying student population and stronger focus on learning outcomes require student-centred learning and teaching and the role of the teacher is, therefore, also changing (cf. Standard 1.3).</p> <p>Higher education institutions have primary responsibility for the quality of their staff and for providing them with a supportive environment that allows them to carry out their work effectively.</p>	<p>Gairės:</p> <p>Dėstytojas atlieka pagrindinį vaidmenį kuriant kokybišką studijų patirtį ir sudarant sąlygas įgyti žinių, kompetencijų ir gebėjimų. Studentų įvairovė ir didesnis dėmesys studijų rezultatams reikalauja iš studentą orientuoto mokymosi ir mokymo, tad dėstytojo vaidmuo taip pat kinta (žr. 1.3 nuostatą).</p> <p>Už kvalifikuotus dėstytojus ir palankių sąlygų veiksmingam jų darbui užtikrinti sudarymą visų pirma yra atsakinga aukštoji mokykla.</p>

Such an environment

- sets up and follows clear, transparent and fair processes for staff and conditions of employment that recognise the importance of teaching;
- offers opportunities for and promotes the professional development of teaching staff;
- encourages scholarly activity to strengthen the link between education and research;
- encourages innovation in teaching methods and the use of new technologies.

Tokia aplinka:

- leidžia sukurti aiškias, skaidrias ir sąžiningas dėstytojų darbo procedūras bei įdarbinimo sąlygas, pripažįstant dėstytojų svarbą, ir jas taikyti;
- atveria dėstytojams galimybes ir skatina tobulėti profesinėje veikloje;
- skatina akademinę veiklą, kad būtų pasiektas gaudesnis ryšys tarp studijų ir mokslinės veiklos;
- skatina mokymo metodų naujoves ir naujų technologijų naudojimą.

1.6 Learning resources and student support

Standard:

Institutions should have appropriate funding for learning and teaching activities and ensure that adequate and readily accessible learning resources and student support are provided.

Guidelines:

For a good higher education experience, institutions provide a range of resources to assist student learning. These vary from physical resources such as libraries, study facilities and IT infrastructure to human support in the form of tutors, counsellors and other advisers. The role of support services is of particular importance in facilitating the mobility of students within and across higher education systems.

The needs of a diverse student population (such as mature, part-time, employed and international students as well as students with disabilities), and the shift towards student-centred learning and flexible modes of learning and teaching, are taken into account when allocating, planning and providing the learning resources and student support.

Support activities and facilities may be organised in a variety of ways depending on the institutional context. However, the internal quality assurance ensures that all resources are fit for purpose, accessible, and that students are informed about the services available to them.

1.6 Studijų ištekliai ir parama studentams

Nuostata:

Mokslo ir studijų institucijos turi turėti tinkamą finansavimą mokymo ir mokymosi veiklai plėtoti ir pasirūpinti adekvačiais bei lengvai prieinamais studijų ištekliais ir parama studentams.

Gairės:

Siekdamos užtikrinti kokybiškas studijas, institucijos parūpina studentams įvairių jiems mokytis padedančių išteklių. Tai apima tiek fizinius išteklius, tokius kaip biblioteka, studijų priemonės ir IT infrastruktūra, tiek žmogiškuosius išteklius – dėstytojų, konsultantų ir kitų patarėjų paramą. Teikiama parama ypač svarbi siekiant palengvinti studentų judumą aukštojo mokslo sistemos viduje ir už jos ribų.

Skirstant, planuojant ir teikiant studijų išteklius bei paramą studentams, atsižvelgiama į įvairių studentų (pavyzdžiui, brandaus amžiaus, pasirinkusių iššęstines studijas, dirbančių, užsienio šalių studentų bei studentų su negalia) poreikius, perėjimą prie į studentą orientuoto mokymosi ir lanksčius mokymo ir mokymosi būdus.

Parama ir ištekliai gali būti teikiami įvairiais būdais, priklausomai nuo institucinio konteksto. Tačiau vidinis kokybės užtikrinimas laiduoja, kad visi ištekliai atitinka tikslą, yra prieinami ir kad studentai yra informuoti apie jiems prieinamas paslaugas.

In delivering support services the role of support and administrative staff is crucial and therefore they need to be qualified and have opportunities to develop their competences.

Teikiant paramą, labai svarbią funkciją atlieka pagalbinis personalas ir administracijos darbuotojai, todėl jie privalo būti kompetentingi ir turėti galimybių tobulinti savo gebėjimus.

1.7 Information management

1.7 Informacijos valdymas

Standard:

Institutions should ensure that they collect, analyse and use relevant information for the effective management of their programmes and other activities.

Nuostata:

Mokslo ir studijų institucijos turi kaupti, analizuoti ir naudoti aktualią informaciją, padedančią veiksmingai valdyti studijų programas ir kitą veiklą.

Guidelines:

Reliable data is crucial for informed decision-making and for knowing what is working well and what needs attention. Effective processes to collect and analyse information about study programmes and other activities feed into the internal quality assurance system.

The information gathered depends, to some extent, on the type and mission of the institution. The following are of interest:

- Key performance indicators;
- Profile of the student population;
- Student progression, success and drop-out rates;
- Students' satisfaction with their programmes;
- Learning resources and student support available;
- Career paths of graduates.

Various methods of collecting information may be used. It is important that students and staff are involved in providing and analysing information and planning follow-up activities.

Gairės:

Patikimi duomenys yra labai svarbūs priimant pagrįstus sprendimus ir aiškinantis, kas veikia gerai, o kokioms sritims dar reikia skirti dėmesio. Vidinio kokybės užtikrinimo sistema apima efektyvius informacijos apie studijų programas ir kitą veiklą rinkimo bei analizavimo procesus.

Surinkta informacija iš dalies priklauso nuo institucijos tipo ir misijos. Svarbi yra ši informacija:

- pagrindiniai veiklos rodikliai;
- įvairūs duomenys apie studentus;
- studentų pažangos, sėkmingai studijas baigusiu ir jų nebaigusiu studentų rodikliai;
- studentų nuomonė apie programas;
- prieinami mokymosi išteklių ir parama studentams;
- duomenys apie absolventų karjerą.

Renkant informaciją gali būti taikomi įvairūs metodai. Svarbu, kad studentai ir dėstytojai dalyvautų teikiant ir analizuojant informaciją bei planuojant tolesnę veiklą.

1.8 Public information

1.8 Informacijos skelbimas

Standard:

Institutions should publish information about their activities, including programmes, which is clear, accurate, objective, up-to date and readily accessible.

Nuostata:

Mokslo ir studijų institucijos turi skelbti aiškia, tikslia, nešališką, naujausią ir lengvai prieinamą informaciją apie savo veiklą, įskaitant studijų programas.

Guidelines:

Information on institutions' activities is useful for prospective and current students as well as for graduates, other stakeholders and the public.

Therefore, institutions provide information about their activities, including the programmes they offer and the selection criteria for them, the intended learning outcomes of these programmes, the qualifications they award, the teaching, learning and assessment procedures used, the pass rates and the learning opportunities available to their students as well as graduate employment information.

Gairės:

Informacija apie mokslo ir studijų institucijų veiklą yra naudinga būsimiems ir esamiems studentams, taip pat absolventams, kitiems dalininkams bei visuomenei.

Taigi institucijos teikia informaciją apie savo veiklą, įskaitant siūlomas studijų programas ir priėmimo į jas kriterijus, numatomus šių programų studijų rezultatus, jas baigus įgyjamas kvalifikacijas, taikomas mokymo, mokymosi ir vertinimo procedūras, slenkstinius rodiklius ir studentams prieinamas mokymosi galimybes bei informaciją apie absolventų įsidarbinimą.

1.9 On-going monitoring and periodic review of programmes**1.9 Nuolatinė studijų programų stebėseną ir periodišką vertinimą****Standard:**

Institutions should monitor and periodically review their programmes to ensure that they achieve the objectives set for them and respond to the needs of students and society. These reviews should lead to continuous improvement of the programme. Any action planned or taken as a result should be communicated to all those concerned.

Nuostata:

Mokslo ir studijų institucijos turi stebėti ir reguliariai vertinti savo studijų programas, kad būtų įgyvendinti išsikelti tikslai ir patenkinti studentų bei visuomenės poreikiai. Šie vertinimai turėtų prisidėti prie nuolatinio studijų programų tobulinimo. Visi suinteresuoti asmenys turi būti supažindinti su bet kokiais po vertinimo planuojamais ar jau atliktais veiksmais.

Guidelines:

Regular monitoring, review and revision of study programmes aim to ensure that the provision remains appropriate and to create a supportive and effective learning environment for students.

They include the evaluation of:

- The content of the programme in the light of the latest research in the given discipline thus ensuring that the programme is up to date;
- The changing needs of society;
- The students' workload, progression and completion;
- The effectiveness of procedures for assessment of students;

Gairės:

Nuolat stebint, vertinant ir peržiūrint studijų programas, siekiama išlaikyti tinkamą studijų lygį ir sukurti palankią bei veiksmingą mokymosi aplinką studentams.

Vertinant nustatoma:

- ar programos turinys atitinka naujausius konkrečios krypties mokslinių tyrimų pasiekimus, užtikrinant programos aktualumą;
- besikeičiantys visuomenės poreikiai;
- studentų darbo krūvis, pažanga ir baigimo rezultatai;
- studentų vertinimo procedūrų veiksmingumas;

- The student expectations, needs and satisfaction in relation to the programme;

- The learning environment and support services and their fitness for purpose for the programme.

Programmes are reviewed and revised regularly involving students and other stakeholders. The information collected is analysed and the programme is adapted to ensure that it is up-to-date. Revised programme specifications are published.

- studentų lūkesčiai, poreikiai ir nuomonė apie studijų programą;

- mokymosi aplinka bei parama studentams ir tai, kaip ji atitinka programos paskirtį.

Studijų programos yra reguliariai vertinamos ir peržiūrimos įtraukiant studentus ir kitus socialinius dalininkus. Surinkta informacija išanalizuojama ir atitinkamai adaptuojama programa, kad atitiktų naujausias tendencijas. Peržiūrėtų studijų programų aprašai skelbiami viešai.

1.10 Cyclical external quality assurance

Standard:

Institutions should undergo external quality assurance in line with the ESG on a cyclical basis.

Guidelines:

External quality assurance in its various forms can verify the effectiveness of institutions' internal quality assurance, act as a catalyst for improvement and offer the institution new perspectives. It will also provide information to assure the institution and the public of the quality of the institution's activities.

Institutions participate in cyclical external quality assurance that takes account, where relevant, of the requirements of the legislative framework in which they operate. Therefore, depending on the framework, this external quality assurance may take different forms and focus at different organisational levels (such as programme, faculty or institution).

Quality assurance is a continuous process that does not end with the external feedback or report or its follow-up process within the institution. Therefore, institutions ensure that the progress made since the last external quality assurance activity is taken into consideration when preparing for the next one.

1.10 Periodiškas išorinis kokybės užtikrinimas

Nuostata:

Mokslo ir studijų institucijos turi periodiškai dalyvauti išorinio kokybės užtikrinimo procedūrose, kaip numatyta ESG.

Gairės:

Išorinis kokybės užtikrinimas įvairiomis formomis leidžia patikrinti mokslo ir studijų institucijų vidinio kokybės užtikrinimo veiksmingumą, skatinti pažangą ir atverti institucijai naujų perspektyvų. Be to, institucijai ir visuomenei tai suteikia informacijos apie institucijos veiklos kokybę.

Mokslo ir studijų institucijos dalyvauja periodiškai vykdant išorinį kokybės vertinimą, kai, esant būtinybei, atsižvelgiama į teisinę aplinką, kurioje veikia institucijos, reikalavimus. Todėl, priklausomai nuo sistemos, toks išorinis vertinimas gali skirtis savo formomis ir būti orientuotas į skirtingus organizacinius lygmenis (tokius kaip programos, fakultetai ar institucijos).

Kokybės užtikrinimas yra tęstinis procesas, kuris nesibaigia išoriniu grįžtamuju ryšiu, vertinimo išvadomis ar tolesne veikla institucijos viduje. Todėl institucijos pasirūpina, kad rengiantis kitam išoriniam vertinimui būtų atsižvelgta į padarytą pažangą po paskutinio išorinio vertinimo.

Part 2: Standards and guidelines for external quality assurance

2 dalis. Išorinio kokybės užtikrinimo nuostatos ir gairės

2.1 Consideration of internal quality assurance

2.1 Atsižvelgimas į vidinį kokybės užtikrinimą

Standard:

External quality assurance should address the effectiveness of the internal quality assurance processes described in Part 1 of the ESG.

Nuostata:

Išorinis kokybės užtikrinimas turi būti orientuotas į vidinių kokybės užtikrinimo procesų, aprašytų pirmoje ESG dalyje, efektyvumą.

Guidelines:

Quality assurance in higher education is based on the institutions' responsibility for the quality of their programmes and other provision; therefore it is important that external quality assurance recognises and supports institutional responsibility for quality assurance. To ensure the link between internal and external quality assurance, external quality assurance includes consideration of the standards of Part 1. These may be addressed differently, depending on the type of external quality assurance.

Gairės:

Aukštojo mokslo kokybės užtikrinimas yra grįstas institucijos atsakomybe už savo studijų programų ir kitos veiklos kokybę. Todėl yra svarbu, kad siekiant išorinio kokybės užtikrinimo būtų pripažįstama ir skatinama institucijos atsakomybė už kokybės užtikrinimą. Norint susieti vidinio ir išorinio kokybės užtikrinimo procesus, išorinis kokybės užtikrinimas turi apimti pirmojoje dalyje pateiktas nuostatas. Atsižvelgiama gali būti įvairiai, priklausomai nuo išorinio kokybės vertinimo tipo.

2.2 Designing methodologies fit for purpose

2.2 Nustatytus tikslus atitinkančių metodikų kūrimas

Standard:

External quality assurance should be defined and designed specifically to ensure its fitness to achieve the aims and objectives set for it, while taking into account relevant regulations. Stakeholders should be involved in its design and continuous improvement.

Nuostata:

Išorinio kokybės užtikrinimo procesai turėtų būti apibrėžiami ir kuriami taip, kad būtų tinkami įgyvendinti iškeltus tikslus ir uždavinius, kartu atsižvelgiant į atitinkamas teisės aktų nuostatas. Visi dalininkai turėtų būti įtraukti į išorinio kokybės užtikrinimo sistemos kūrimą ir nuolatinį jos tobulinimą.

Guidelines:

In order to ensure effectiveness and objectivity it is vital for external quality assurance to have clear aims agreed by stakeholders.

The aims, objectives and implementation of the processes will

- bear in mind the level of workload and cost that they will place on institutions;

Gairės:

Siekiant išorinio kokybės užtikrinimo veiksmingumo ir objektyvumo, būtina nustatyti aiškius jo tikslus, suderintus su visais dalininkais.

Nustatant kokybės užtikrinimo procesų tikslus bei uždavinius ir juos įgyvendinant, siekiama:

- atsižvelgti į darbo krūvį ir išlaidas, kurias dėl sistemos veikimo patirs mokslo ir studijų institucijos;

- take into account the need to support institutions to improve quality;
- allow institutions to demonstrate this improvement;
- result in clear information on the outcomes and the follow-up.

The system for external quality assurance might operate in a more flexible way if institutions are able to demonstrate the effectiveness of their own internal quality assurance.

- atsižvelgti į būtinybę padėti mokslo ir studijų institucijoms gerinti kokybę;
- leisti mokslo ir studijų institucijoms pademonstruoti minėto kokybės tobulinimo galimybes;
- pateikti aiškią informaciją apie išorinio kokybės užtikrinimo rezultatus bei tolesnę veiklą.

Kai mokslo ir studijų institucijos yra pajėgios įrodyti savo vidinės kokybės užtikrinimo sistemos veiksmingumą, išorinio kokybės užtikrinimo sistemos gali veikti lanksčiau.

2.3 Implementing processes

Standard:

External quality assurance processes should be reliable, useful, pre-defined, implemented consistently and published. They include

- a self-assessment or equivalent;
- an external assessment normally including a site visit;
- a report resulting from the external assessment;
- a consistent follow-up.

Guidelines:

External quality assurance carried out professionally, consistently and transparently ensures its acceptance and impact.

Depending on the design of the external quality assurance system, the institution provides the basis for the external quality assurance through a self-assessment or by collecting other material including supporting evidence. The written documentation is normally complemented by interviews with stakeholders during a site visit. The findings of the assessment are summarised in a report (cf. Standard 2.5) written by a group of external experts (cf. Standard 2.4).

External quality assurance does not end with the report by the experts. The report provides clear guidance for institutional action. Agencies have a consistent follow-up process for considering the action taken by the institution. The nature of the follow-up will depend on the design of the external quality assurance.

2.3 Įgyvendinimo procesai

Nuostata:

Išorinio kokybės vertinimo procesai turėtų būti patikimi, naudingi, iš anksto apibrėžti, nuosekliai įgyvendinami ir viešai skelbiami. Jie apima:

- savianalizę ar jos atitikmenį;
- išorinį vertinimą, kurį paprastai sudaro vizitas į aukštąją mokyklą;
- išvadas, kaip išorinio vertinimo rezultatai;
- nuoseklią tolesnę veiklą.

Gairės:

Profesionalus, nuoseklus ir skaidrus išorinis kokybės užtikrinimas yra pripažįstamas ir turi poveikį.

Priklausomai nuo išorinio kokybės užtikrinimo sistemos modelio, mokslo ir studijų institucija suteikia išorinio kokybės užtikrinimo pagrindą atlikdama savianalizę ar surinkdama kitą medžiagą, paremtą įrodymais. Rašytinė dokumentacija paprastai papildoma vizito metu per pokalbius su įvairiais socialiniais dalininkais gauta informacija. Vertinimo duomenys apibendrinami išvadose (plg. 2.5 nuostatą), kurias parengia išoriniai ekspertai (plg. 2.4 nuostatą).

Išorinis kokybės užtikrinimas nesibaigia ekspertų parengtomis vertinimo išvadomis. Išvadose pateikiamos aiškios gairės dėl tolesnių aukštosios mokyklos veiksmų. Agentūros nuosekliai vykdo tolesnės veiklos procesą, apsvarstydamos veiksmus, kurių ėmėsi aukštoji mokykla. Tolesnės veiklos pobūdis priklauso nuo išorinio kokybės užtikrinimo modelio.

<p>2.4 Peer-review experts</p> <p>Standard: External quality assurance should be carried out by groups of external experts that include (a) student member(s).</p>	<p>2.4 Ekspertai</p> <p>Nuostata: Išorinį kokybės užtikrinimą turi atlikti išorinių ekspertų grupės, į kurias būtų įtraukti studentai.</p>
<p>Guidelines: At the core of external quality assurance is the wide range of expertise provided by peer experts, who contribute to the work of the agency through input from various perspectives, including those of institutions, academics, students and employers/professional practitioners.</p> <p>In order to ensure the value and consistency of the work of the experts, they</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ are carefully selected; ▪ have appropriate skills and are competent to perform their task; ▪ are supported by appropriate training and/or briefing. <p>The agency ensures the independence of the experts by implementing a mechanism of no-conflict-of-interest.</p> <p>The involvement of international experts in external quality assurance, for example as members of peer panels, is desirable as it adds a further dimension to the development and implementation of processes.</p>	<p>Gairės: Išorinio kokybės užtikrinimo pagrindą sudaro įvairialypė ekspertų kompetencija. Ekspertai prisideda prie agentūros darbo, žvelgdami iš įvairių perspektyvų – mokslo ir studijų institucijų, akademikų, studentų ir darbdavių ar praktikų profesionalų.</p> <p>Siekiant užtikrinti ekspertų darbo vertę bei nuoseklumą, jie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ yra kruopščiai atrenkami; ▪ turi turėti atitinkamų įgūdžių ir būti kompetentingi atlikti savo darbą; ▪ yra atitinkamai parengiami ir / arba instruktuojami. <p>Agentūra užtikrina ekspertų nepriklausomumą, taikydama interesų konfliktui išvengti skirtą mechanizmą.</p> <p>Į išorinį kokybės užtikrinimą pageidautina įtraukti tarptautinius ekspertus, pavyzdžiui, kaip ekspertų grupės narius, nes tai suteikia papildomą vertę plėtojams ir įgyvendinamiems procesams.</p>
<p>2.5 Criteria for outcomes</p> <p>Standard: Any outcomes or judgements made as the result of external quality assurance should be based on explicit and published criteria that are applied consistently, irrespective of whether the process leads to a formal decision.</p>	<p>2.5 Vertinimo kriterijai</p> <p>Nuostata: Bet kokios išvados ar sprendimai, priimami kaip išorinio kokybės užtikrinimo rezultatas, turi būti pagrįsti aiškiais ir viešai skelbiamais kriterijais, kurie būtų taikomi nuosekliai, neatsižvelgiant į tai, ar procesas orientuotas į formalų sprendimų priėmimą.</p>
<p>Guidelines: External quality assurance and in particular its outcomes have a significant impact on institutions and programmes that are evaluated and judged.</p>	<p>Gairės: Išorinis kokybės užtikrinimas, ypač jo rezultatai, turi ženklų poveikį institucijoms ar jų programoms, kurios yra vertinamos ir dėl kurių priimami sprendimai.</p>

In the interests of equity and reliability, outcomes of external quality assurance are based on pre-defined and published criteria, which are interpreted consistently and are evidence-based. Depending on the external quality assurance system, outcomes may take different forms, for example, recommendations, judgements or formal decisions.

Dėl nešališkumo ir patikimumo išorinio kokybės užtikrinimo rezultatai yra grindžiami iš anksto apibrėžtais ir viešai skelbiamais kriterijais, kurie taikomi nuosekliai ir yra pagrįsti įrodymais. Priklausomai nuo išorinio kokybės užtikrinimo sistemos, rezultatai gali būti pateikiami įvairia forma, pavyzdžiui, kaip rekomendacijos, įvertinimai arba formalūs sprendimai.

2.6 Reporting

Standard:

Full reports by the experts should be published, clear and accessible to the academic community, external partners and other interested individuals. If the agency takes any formal decision based on the reports, the decision should be published together with the report.

Guidelines:

The report by the experts is the basis for the institution's follow-up action of the external evaluation and it provides information to society regarding the activities of an institution. In order for the report to be used as the basis for action to be taken, it needs to be clear and concise in its structure and language and to cover

- context description (to help locate the higher education institution in its specific context);
- description of the individual procedure, including experts involved;
- evidence, analysis and findings;
- conclusions;
- features of good practice, demonstrated by the institution;
- recommendations for follow-up action.

The preparation of a summary report may be useful.

The factual accuracy of a report is improved if the institution is given the opportunity to point out errors of fact before the report is finalised.

2.6 Vertinimo išvados

Nuostata:

Visos ekspertų parengtos vertinimo išvados turėtų būti viešai skelbiamos, aiškios ir prieinamos akademiškai bendruomenei, išoriniams partneriams bei kitiems suinteresuotiems asmenims. Jei agentūra priima vertinimo išvadamis pagrįstą formalų sprendimą, šis sprendimas turi būti viešai skelbiamas kartu su vertinimo išvadamis.

Gairės:

Ekspertų parengtos vertinimo išvados yra pagrindas institucijai imtis tolesnės veiklos atlikus išorinį vertinimą. Be to, jos informuoja visuomenę apie institucijos veiklą. Siekiant užtikrinti, kad išvados taptų tolesnės veiklos veiksmų pagrindu, jos turi būti aiškios ir glaustos struktūros bei kalbos požiūriu ir apimti:

- konteksto aprašymą (kad būtų galima lokalizuoti instituciją konkrečiame kontekste);
- atitinkamos procedūros, taip pat ekspertų grupės aprašymą;
- įrodymus, analizę ir rezultatus;
- išvadas;
- gerosios patirties pavyzdžius, pastebėtus aukštojoje mokykloje;
- rekomendacijas dėl tolesnės veiklos.

Gali būti naudinga parengti vertinimo išvadų santraukas.

Vertinimas pasieks didesnę faktinį tikslumą, jei mokslo ir studijų institucijai bus leidžiama prieš parengiant galutinę vertinimo išvadą nurodyti faktines klaidas.

2.7 Complaints and appeals

Standard: Complaints and appeals processes should be clearly defined as part of the design of external quality assurance processes and communicated to the institutions.

Guidelines:

In order to safeguard the rights of the institutions and ensure fair decision-making, external quality assurance is operated in an open and accountable way. Nevertheless, there may be misapprehensions or instances of dissatisfaction about the process or formal outcomes.

Institutions need to have access to processes that allow them to raise issues of concern with the agency; the agencies, need to handle such issues in a professional way by means of a clearly defined process that is consistently applied.

A complaints procedure allows an institution to state its dissatisfaction about the conduct of the process or those carrying it out.

In an appeals procedure, the institution questions the formal outcomes of the process, where it can demonstrate that the outcome is not based on sound evidence, that criteria have not been correctly applied or that the processes have not been consistently implemented.

2.7 Skundai ir apeliacijos

Nuostata:

Skundų ir apeliacijų teikimo bei nagrinėjimo procedūros turi būti aiškiai apibrėžtos kaip išorinio kokybės užtikrinimo procesų modelio dalis ir apie jas turi būti pranešta mokslo ir studijų institucijoms.

Gairės:

Siekiant apsaugoti mokslo ir studijų institucijų teises bei užtikrinti teisingą sprendimų priėmimą, išorinis kokybės užtikrinimas vykdomas laikantis atvirumo ir atskaitingumo principų. Nepaisant to, vertinimo metu gali kilti nesusipratimų ar būti išreikštas nepasitenkinimas dėl procedūros ar formalijų rezultatų.

Mokslo ir studijų institucijoms turi būti leidžiama pasinaudoti procedūromis, iškeliant joms rūpimus klausimus ir pateikiant juos agentūrai. Agentūros šiuos klausimus turi spręsti profesionaliai, laikydamosi aiškiai apibrėžtų ir nuosekliai taikomų procedūrų.

Skundų pateikimo procedūra leidžia mokslo ir studijų institucijai išsakyti savo nepasitenkinimą dėl vertinimo proceso ar jo dalyvių.

Taikant apeliavimo procedūrą, mokslo ir studijų institucija gali ginčyti formalius vertinimo rezultatus, kai ji gali įrodyti, kad rezultatai nėra pagrįsti tvirtais įrodymais, kad buvo netinkamai taikomi kriterijai arba nenuosekliai įgyvendinamos procedūros.

Part 3: Standards and guidelines for quality assurance agencies

3 dalis. Nuostatos ir gairės kokybės užtikrinimo agentūroms

3.1 Activities, policy and processes for quality assurance

3.1 Kokybės užtikrinimo veikla, politika ir procedūros

Standard:

Agencies should undertake external quality assurance activities as defined in Part 2 of the ESG on a regular basis. They should have clear and explicit goals and objectives that are part of their publicly available mission statement. These should translate into the daily work of the agency. Agencies should ensure the involvement of stakeholders in their governance and work.

Nuostata:

Agentūros turi reguliariai vykdyti išorinio kokybės užtikrinimo veiklą, aprašytą antrojeje ESG dalyje. Jos turi turėti aiškius ir tiksliai suformuluotus tikslus bei uždavinius, sudarančius dalį jų viešai skelbiamos misijos. Tikslai ir uždaviniai turėtų atsispindėti kasdieniame agentūros darbe. Agentūros turi užtikrinti, kad į jų valdymą ir darbą būtų įtraukti socialiniai dalininkai.

Guidelines:

To ensure the meaningfulness of external quality assurance, it is important that institutions and the public trust agencies.

Therefore, the goals and objectives of the quality assurance activities are described and published along with the nature of interaction between the agencies and relevant stakeholders in higher education, especially the higher education institutions, and the scope of the agencies' work. The expertise in the agency may be increased by including international members in agency committees.

A variety of external quality assurance activities are carried out by agencies to achieve different objectives. Among them are evaluation, review, audit, assessment, accreditation or other similar activities at programme or institutional level that may be carried out differently. When the agencies also carry out other activities, a clear distinction between external quality assurance and their other fields of work is needed.

Gairės:

Norint, kad išorinis kokybės užtikrinimas būtų prasmingas, svarbu, jog mokslo ir studijų institucijos ir visuomenė pasitikėtų agentūromis.

Todėl kokybės užtikrinimo veiklos tikslai ir uždaviniai yra apibrėžti ir viešai skelbiami atsižvelgiant į aukštojo mokslo agentūrų ir atitinkamų socialinių dalininkų, ypač mokslo ir studijų institucijų, bendradarbiavimo pobūdį, taip pat į agentūrų darbo apimtį. Į agentūros komitetus įtraukus tarptautinius narius, agentūros profesionalumo lygis išaugs.

Siekdamos įvairių uždavinių, agentūros vykdo įvairaus pobūdžio išorinio kokybės užtikrinimo veiklą, tokią kaip vertinimas, apžvalga, auditas, tikrinimas, akreditavimas ir kita panaši veikla, atliekama pagal programą ar instituciniu lygmeniu ir skirtingais būdais. Agentūroms vykdant kitą veiklą, būtina aiškiai atskirti išorinį kokybės užtikrinimą nuo kitų veiklos krypčių.

<p>3.2 Official status</p> <p>Standard: Agencies should have an established legal basis and should be formally recognised as quality assurance agencies by competent public authorities.</p>	<p>3.2 Oficialus statusas</p> <p>Nuostata: Agentūros turi turėti nustatytą teisinį pagrindą, o kompetingos valstybės institucijos turi būti jas oficialiai pripažinusios kaip kokybės užtikrinimo agentūras.</p>
<p>Guidelines: In particular when external quality assurance is carried out for regulatory purposes, institutions need to have the security that the outcomes of this process are accepted within their higher education system, by the state, the stakeholders and the public.</p>	<p>Gairės: Ypač tais atvejais, kai išorinio kokybės užtikrinimo veikla atliekama priežiūros tikslais, mokslo ir studijų institucijos turi būti tikros, kad šio vertinimo rezultatai yra pripažįstami šalies aukštojo mokslo sistemoje valstybės, socialinių dalininkų ir visuomenės.</p>
<p>3.3 Independence</p> <p>Standard: Agencies should be independent and act autonomously. They should have full responsibility for their operations and the outcomes of those operations without third party influence.</p>	<p>3.3 Nepriklausomumas</p> <p>Nuostata: Agentūros turėtų būti nepriklausomos ir veikti autonomiškai. Jos turi prisiimti visą atsakomybę už savo vykdomą veiklą ir jos rezultatus. Trečiosios šalys negali turėti įtakos jų priimamiems sprendimams.</p>
<p>Guidelines: Autonomous institutions need independent agencies as counterparts. In considering the independence of an agency the following are important:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Organisational independence, demonstrated by official documentation (e.g. instruments of government, legislative acts or statutes of the organisation) that stipulates the independence of the agency’s work from third parties, such as higher education institutions, governments and other stakeholder organisations; ▪ Operational independence: the definition and operation of the agency’s procedures and methods as well as the nomination and appointment of external experts are undertaken independently from third parties such as higher education institutions, governments and other stakeholders; 	<p>Gairės: Autonomiškoms mokslo ir studijų institucijoms reikia nepriklausomų agentūrų kaip partnerių. Svarstant agentūros nepriklausomumo klausimą, svarbūs šie aspektai:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ organizacinė nepriklausomybė, kuri pasireiškia per oficialius dokumentus (pavyzdžiui, valstybinius dokumentus, teisės aktus ar organizacijos įstatus), įtvirtinančius agentūros veiklos nepriklausomumą nuo trečiųjų šalių, tokių kaip mokslo ir studijų institucijos, valstybės institucijos ir kitos dalininkų organizacijos; ▪ veiklos nepriklausomumas: agentūros procedūrų ir metodų apibrėžimas ir jų įgyvendinimas, taip pat išorinių ekspertų nominavimas ir paskyrimas nepriklausomai nuo trečiųjų šalių, tokių kaip mokslo ir studijų institucijos, valstybės institucijos ir kiti dalininkai;

▪ Independence of formal outcomes: while experts from relevant stakeholder backgrounds, particularly students, take part in quality assurance processes, the final outcomes of the quality assurance processes remain the responsibility of the agency.

Anyone contributing to external quality assurance activities of an agency (e.g. as expert) is informed that while they may be nominated by a third party, they are acting in a personal capacity and not representing their constituent organisations when working for the agency. Independence is important to ensure that any procedures and decisions are solely based on expertise.

▪ formalių rezultatų nepriklausomumas: kai ekspertai, atstovaujantys atitinkamiems dalininkams, ypač studentai, dalyvauja kokybės užtikrinimo procesuose, už galutinius kokybės užtikrinimo procesų sprendimus lieka atsakinga agentūra.

Kiekvienas, dalyvaujantis agentūros išorinio kokybės užtikrinimo veikloje (pavyzdžiui, kaip ekspertas), yra informuotas, kad jis, nors ir gali būti nominuotas trečiosios šalies, agentūrai dirba kaip individualus asmuo ir neatstovauja jį nominavusiai organizacijai. Nepriklausomumas yra svarbus veiksnys, siekiant, kad visos procedūros ir sprendimai būtų pagrįsti tik kompetencija.

3.4 Thematic analysis

Standard:

Agencies should regularly publish reports that describe and analyse the general findings of their external quality assurance activities.

Guidelines:

In the course of their work, agencies gain information on programmes and institutions that can be useful beyond the scope of a single process, providing material for structured analyses across the higher education system. These findings can contribute to the reflection on and the improvement of quality assurance policies and processes in institutional, national and international contexts. A thorough and careful analysis of this information will show developments, trends and areas of good practice or persistent difficulty.

3.5 Resources

Standard:

Agencies should have adequate and appropriate resources, both human and financial, to carry out their work.

3.4 Teminės analizės

Nuostata:

Agentūros turėtų reguliariai skelbti ataskaitas, kuriose būtų pateikiami jų atliekamos išorinio kokybės užtikrinimo veiklos pagrindiniai rezultatai ir jų analizė.

Gairės:

Vykdydamos savo veiklą, agentūros prieina prie informacijos apie studijų programas ir institucijas, kuri gali būti naudojama ne tik vertinimo tikslams, bet ir kaip medžiaga struktūrinei visos aukštojo mokslo sistemos analizei atlikti. Duomenys gali padėti analizuojant ir tobulinant kokybės užtikrinimo politiką ir procesus institucijos, šalies bei tarptautiniame kontekste. Išsami ir tiksli šios informacijos analizė gali atskleisti raidos kryptis, gerosios praktikos tendencijas ir sritis arba pasikartojančius sunkumus.

3.5 Ištekliai

Nuostata:

Agentūros turi turėti adekvačių ir tinkamų žmoniškųjų bei finansinių išteklių savo veiklai vykdyti.

Guidelines:

It is in the public interest that agencies are adequately and appropriately funded, given higher education's important impact on the development of societies and individuals. The resources of the agencies enable them to organise and run their external quality assurance activities in an effective and efficient manner. Furthermore, the resources enable the agencies to improve, to reflect on their practice and to inform the public about their activities.

Gairės:

Visuomenė yra suinteresuota, jog agentūros būtų adekvačiai ir tinkamai finansuojamos, atsižvelgiant į tai, kad aukštasis mokslas daro svarbią įtaką visuomenės ir asmens raidai. Agentūrų išteklių leidžia joms efektyviai ir rezultatyviai organizuoti bei vykdyti išorinio kokybės užtikrinimo veiklą. Be to, išteklių įgalina agentūras keistis, analizuoti savo darbą ir informuoti visuomenę apie savo veiklą.

3.6 Internal quality assurance and professional conduct**3.6 Vidinis kokybės užtikrinimas ir profesionalumas****Standard:**

Agencies should have in place processes for internal quality assurance related to defining, assuring and enhancing the quality and integrity of their activities.

Nuostata:

Agentūros turi turėti nustatytus vidinio kokybės užtikrinimo procesus, susijusius su jų veiklos kokybės ir principingumo apibrėžimu, užtikrinimu ir gerinimu.

Guidelines:

Agencies need to be accountable to their stakeholders. Therefore, high professional standards and integrity in the agency's work are indispensable. The review and improvement of their activities are on-going so as to ensure that their services to institutions and society are optimal.

Agencies apply an internal quality assurance policy which is available on its website. This policy

- ensures that all persons involved in its activities are competent and act professionally and ethically;
- includes internal and external feedback mechanisms that lead to a continuous improvement within the agency;
- guards against intolerance of any kind or discrimination;
- outlines the appropriate communication with the relevant authorities of those jurisdictions where they operate;
- ensures that any activities carried out and material produced by subcontractors are in line with the ESG,

Gairės:

Agentūros turi būti atskaitingos savo dalininkams. Todėl agentūros darbas turi būti pagrįstas aukštais profesiniais standartais ir principingumu. Agentūros veiklos vertinimas ir tobulinimas yra nuolatinis procesas, siekiant, kad jos teikiamos paslaugos institucijoms ir visuomenei būtų optimalios.

Agentūros laikosi vidinio kokybės užtikrinimo politikos, kuri yra viešai skelbiama jų tinklapiuose.

Ši politika:

- užtikrina, kad visi darbuotojai, vykdantys šią veiklą, yra kompetentingi, profesionaliai dirba ir laikosi etikos taisyklių;
- apima vidinio ir išorinio grįžtamojo ryšio mechanizmus, orientuotus į nuolatinį agentūros tobulėjimą;
- saugo nuo bet kokio pobūdžio netolerancijos ir diskriminacijos;
- nustato tinkamus komunikavimo su svarbiausiomis tos valstybės, kuriose jos veikia, institucijomis būdus;
- užtikrina, kad visa subrangovų atlikta veikla ir parengta medžiaga atitinka ESG, jei dalis ar visa

if some or all of the elements in its quality assurance activities are subcontracted to other parties;

- allows the agency to establish the status and recognition of the institutions with which it conducts external quality assurance.

kokybės užtikrinimo veikla perduodama vykdyti kitoms šalims;

- leidžia agentūrai nustatyti mokslo ir studijų institucijų, su kuriomis ji vykdo išorinio kokybės užtikrinimo veiklą, statusą ir teisinę būklę.

3.7 Cyclical external review of agencies

Standard:

Agencies should undergo an external review at least once every five years in order to demonstrate their compliance with the ESG.

Guidelines:

A periodic external review will help the agency to reflect on its policies and activities. It provides a means for assuring the agency and its stakeholders that it continues to adhere to the principles enshrined in the ESG.

3.7. Periodiškas išorinis agentūrų vertinimas

Nuostata:

Agentūros bent kartą per penkerius metus turi būti įvertintos išoriškai, kad būtų patvirtinta, jog jos atitinka ESG.

Gairės:

Periodiškas išorinis vertinimas padės agentūrai apsvarstyti savo politiką ir veiklą. Tai priemonė agentūrai ir jos socialiniams dalininkams užtikrinti, kad agentūra ir toliau tvirtai laikosi ESG puoselėjamų principų.

III. Annex: Summary list of standards

Part 1: Standards for internal quality assurance

1.1 Policy for quality assurance

Institutions should have a policy for quality assurance that is made public and forms part of their strategic management. Internal stakeholders should develop and implement this policy through appropriate structures and processes, while involving external stakeholders⁷.

⁷ Unless otherwise specified, in the document stakeholders are understood to cover all actors within an institution, including students and staff, as well as external stakeholders such as employers and external partners of an institution.

III priedas. Nuostatų santrauka

1 dalis. Vidinio kokybės užtikrinimo nuostatos ir gairės

1.1 Kokybės užtikrinimo politika

Mokslo ir studijų institucijos turi turėti kokybės užtikrinimo politiką, kuri būtų skelbiama viešai ir sudarytų dalį institucijos strateginio valdymo. Vidiniai aukštosios mokyklos dalininkai turėtų kurti ir įgyvendinti šią politiką per atitinkamas struktūras ir procesus, įtraukdami ir išorinius dalininkus⁷.

⁷ Jei nenurodyta kitaip, šiame dokumente „dalininkai“ yra suprantami kaip visi institucijos viduje veikiantys asmenys, įskaitant studentus ir personalą bei išorinius socialinius dalininkus, tokius kaip darbdaviai ir kiti institucijos partneriai.

1.2 Design and approval of programmes⁸

Institutions should have processes for the design and approval of their programmes. The programmes should be designed so that they meet the objectives set for them, including the intended learning outcomes. The qualification resulting from a programme should be clearly specified and communicated, and refer to the correct level of the national qualifications framework for higher education and, consequently, to the Framework for Qualifications of the European Higher Education Area.

1.3 Student-centred learning, teaching and assessment

Institutions should ensure that the programmes are delivered in a way that encourages students to take an active role in creating the learning process, and that the assessment of students reflects this approach.

1.4 Student admission, progression, recognition and certification

Institutions should consistently apply pre-defined and published regulations covering all phases of the student “life cycle”, e.g. student admission, progression, recognition and certification.

1.5 Teaching staff

Institutions should assure themselves of the competence of their teachers. They should apply fair and transparent processes for the recruitment and development of the staff.

1.6 Learning resources and student support

Institutions should have appropriate funding for learning and teaching activities and ensure that adequate and readily accessible learning resources and student support are provided.

1.2. Studijų programų⁸ kūrimas ir tvirtinimas

Mokslo ir studijų institucijos turėtų turėti studijų programų kūrimo ir tvirtinimo procesus. Studijų programos turi būti kuriamos taip, kad atitiktų išsiskel-tus uždavinius, taip pat numatomus studijų rezultatus. Kvalifikacija, suteikiama sėkmingai baigus studijų programą, turi būti aiškiai apibrėžta ir pristatyta, susieta su atitinkamu nacionalinės aukštojo mokslo kvalifikaci-jų sąrangos bei Europos aukštojo mokslo erdvės kvalifi-kacijų sąrangos lygmeniu.

1.3. Į studentus orientuotas mokymasis, mokymas ir vertinimas

Mokslo ir studijų institucijos turėtų pasirūpinti, jog studijų programos būtų įgyvendinamos taip, kad skatintų studentus aktyviai dalyvauti studijų procese, o studentų vertinimas atspindėtų šį požiūrį.

1.4 Studentų priėmimas, studijų eiga, pripažinimas ir diplomų išdavimas

Mokslo ir studijų institucijos turėtų nuosekliai taikyti iš anksto apibrėžtas ir viešai skelbiamas taisykles, apimančias visą studijų ciklą, t. y. studentų priėmimą, studijų eigą, pripažinimą ir diplomų išdavimą.

1.5 Dėstytojai

Mokslo ir studijų institucijos turi būti tikros dėl savo dėstytojų kompetencijos. Jos turėtų taikyti teisingas ir skaidrias dėstytojų įdarbinimo bei kvalifikacijos tobulinimo procedūras.

1.6 Studijų ištekliai ir parama studentams

Mokslo ir studijų institucijos turi turėti tinkamą finansavimą mokymo ir mokymosi veiklai plėtoti ir pasirūpinti adekvačiais bei lengvai prieinamais studijų ištekliais ir parama studentams.

8 The term „programme“ in these standards refers to higher education provision in its broadest sense, including provision that is not part of a programme leading to a formal degree.

8 Terminas „programa“ šiose nuostatose reiškia aukš-tojo mokslo studijas plačiąja prasme, įskaitant ir tas, kurios nėra įtrauktos į programą formaliam laips-niui įgyti.

1.7 Information management

Institutions should ensure that they collect, analyse and use relevant information for the effective management of their programmes and other activities.

1.7. Informacijos valdymas

Mokslo ir studijų institucijos turi kaupti, analizuoti ir naudoti aktualią informaciją, padedančią veiksmingai valdyti studijų programas ir kitą veiklą.

1.8 Public information

Institutions should publish information about their activities, including programmes, which is clear, accurate, objective, up-to date and readily accessible.

1.8 Informacijos skelbimas

Mokslo ir studijų institucijos turi skelbti aiškia, tikslią, nešališką, naujausią ir lengvai prieinamą informaciją apie savo veiklą, įskaitant studijų programas.

1.9 On-going monitoring and periodic review of programmes

Institutions should monitor and periodically review their programmes to ensure that they achieve the objectives set for them and respond to the needs of students and society. These reviews should lead to continuous improvement of the programme. Any action planned or taken as a result should be communicated to all those concerned.

1.9. Nuolatinė studijų programų stebėseną ir periodišką vertinimą

Mokslo ir studijų institucijos turi stebėti ir reguliariai vertinti savo studijų programas, kad būtų įgyvendinti išsikelti tikslai ir patenkinti studentų bei visuomenės poreikiai. Šie vertinimai turėtų prisidėti prie nuolatinio studijų programų tobulinimo. Visi suinteresuoti asmenys turi būti supažindinti su bet kokiais po vertinimo planuojamais ar jau atliktais veiksmais.

1.10 Cyclical external quality assurance

Institutions should undergo external quality assurance in line with the ESG on a cyclical basis.

1.10 Periodiškas išorinis kokybės užtikrinimas

Mokslo ir studijų institucijos turi periodiškai dalyvauti išorinio kokybės užtikrinimo procedūrose, kaip numatyta ESG.

Part 2: Standards for external quality assurance

2 dalis. Išorinio kokybės užtikrinimo nuostatos ir gairės

2.1 Consideration of internal quality assurance

External quality assurance should address the effectiveness of the internal quality assurance described in Part 1 of the ESG.

2.1 Atsižvelgimas į vidinį kokybės užtikrinimą

Išorinis kokybės užtikrinimas turi būti orientuotas į vidinių kokybės užtikrinimo procesų, aprašytų pirmoje ESG dalyje, efektyvumą.

2.2 Designing methodologies fit for purpose

External quality assurance should be defined and designed specifically to ensure its fitness to achieve the aims and objectives set for it, while taking into account relevant regulations. Stakeholders should be involved in its design and continuous improvement.

2.2 Nustatytus tikslus atitinkančių metodikų kūrimas

Išorinio kokybės užtikrinimo procesai turėtų būti apibrėžiami ir kuriami taip, kad būtų tinkami įgyvendinti iškeltus tikslus ir uždavinius, kartu atsižvelgiant į atitinkamas teisės aktų nuostatas. Visi socialiniai

dalininkai turėtų būti įtraukti į išorinio kokybės užtikrinimo sistemos kūrimą ir nuolatinį jos tobulinimą.

2.3 Implementing processes

External quality assurance processes should be reliable, useful, pre-defined, implemented consistently and published. They include

- a self-assessment or equivalent;
- an external assessment normally including a site visit;
- a report resulting from the external assessment;
- a consistent follow-up.

2.3 Įgyvendinimo procesai

Išorinio kokybės vertinimo procesai turėtų būti patikimi, naudingi, iš anksto apibrėžti, nuosekliai įgyvendinami ir viešai skelbiami. Jie apima:

- savianalizę ar jos atitikmenį;
- išorinį vertinimą, kurį paprastai sudaro vizitas į aukštąją mokyklą;
- išvadas, kaip išorinio vertinimo rezultatą;
- nuoseklią tolesnę veiklą.

2.4 Peer-review experts

External quality assurance should be carried out by groups of external experts that include (a) student member(s).

2.4 Ekspertai

Išorinį kokybės užtikrinimą turi atlikti išorinių ekspertų grupės, į kurias būtų įtraukti studentai.

2.5 Criteria for outcomes

Any outcomes or judgements made as the result of external quality assurance should be based on explicit and published criteria that are applied consistently, irrespective of whether the process leads to a formal decision.

2.5 Vertinimo kriterijai

Bet kokios išvados ar sprendimai, priimami kaip išorinio kokybės užtikrinimo rezultatas, turi būti pagrįsti aiškiais ir viešai skelbiamais kriterijais, kurie būtų taikomi nuosekliai, neatsižvelgiant į tai, ar procesas orientuotas į formalių sprendimų priėmimą.

2.6 Reporting

Full reports by the experts should be published, clear and accessible to the academic community, external partners and other interested individuals. If the agency takes any formal decision based on the reports, the decision should be published together with the report.

2.6 Vertinimo išvados

Visos ekspertų parengtos vertinimo išvados turėtų būti viešai skelbiamos, aiškios ir prieinamos akademeinei bendruomenei, išoriniams partneriams bei kitiems suinteresuotiems asmenims. Jei agentūra priima vertinimo išvadamis pagrįstą formalų sprendimą, šis sprendimas turi būti viešai skelbiamas kartu su vertinimo išvadamis.

2.7 Complaints and appeals

Complaints and appeals processes should be clearly defined as part of the design of external quality assurance processes and communicated to the institutions.

2.7 Skundai ir apeliacijos

Skundų ir apeliacijų teikimo bei nagrinėjimo procedūros turi būti aiškiai apibrėžtos kaip išorinio kokybės užtikrinimo procesų modelio dalis ir apie jas turi būti pranešta mokslo ir studijų institucijoms.

Part 3: Standards for quality assurance agencies

3.1 Activities, policy and processes for quality assurance

Agencies should undertake external quality assurance activities as defined in Part 2 of the ESG on a regular basis. They should have clear and explicit goals and objectives that are part of their publicly available mission statement. These should translate into the daily work of the agency. Agencies should ensure the involvement of stakeholders in their governance and work.

3.2 Official status

Agencies should have an established legal basis and should be formally recognised as quality assurance agencies by competent public authorities.

3.3 Independence

Agencies should be independent and act autonomously. They should have full responsibility for their operations and the outcomes of those operations without third party influence.

3.4 Thematic analysis

Agencies should regularly publish reports that describe and analyse the general findings of their external quality assurance activities.

3.5 Resources

Agencies should have adequate and appropriate resources, both human and financial, to carry out their work.

3.6 Internal quality assurance and professional conduct

Agencies should have in place processes for internal quality assurance related to defining, assuring and enhancing the quality and integrity of their activities.

3 dalis. Nuostatos ir gairės kokybės užtikrinimo agentūroms

3.1 Kokybės užtikrinimo veikla, politika ir procedūros

Agentūros turi reguliariai vykdyti išorinio kokybės užtikrinimo veiklą, aprašytą antrojeje ESG dalyje. Jos turi turėti aiškius ir tiksliai suformuluotus tikslus bei uždavinius, sudarančius dalį jų viešai skelbiamos misijos. Tikslai ir uždaviniai turėtų atsispindėti kasdieniame agentūros darbe. Agentūros turi užtikrinti, kad į jų valdymą ir darbą būtų įtraukti socialiniai dalininkai.

3.2 Oficialus statusas

Agentūros turi turėti nustatytą teisinį pagrindą, o kompetentingos valstybės institucijos turi būti jas oficialiai pripažinusios kaip kokybės užtikrinimo agentūras.

3.3 Nepriklausomumas

Agentūros turėtų būti nepriklausomos ir veikti autonomiškai. Jos turėtų priimti visą atsakomybę už savo vykdomą veiklą ir jos rezultatus. Trečiosios šalys negali turėti įtakos jų priimamiems sprendimams.

3.4 Teminės analizės

Agentūros turėtų reguliariai skelbti ataskaitas, kuriose būtų pateikiami jų atliekamos išorinio kokybės užtikrinimo veiklos pagrindiniai rezultatai ir jų analizė.

3.5 Išteklių

Agentūros turi turėti adekvačių ir tinkamų žmogiškųjų bei finansinių išteklių savo veiklai vykdyti.

3.6 Vidinis kokybės užtikrinimas ir profesionalumas

Agentūros turi turėti nustatytus vidinio kokybės užtikrinimo procesus, susijusius su jų veiklos kokybės ir vientisumo apibrėžimu, užtikrinimu ir gerinimu.

3.7 Cyclical external review of agencies

Agencies should undergo an external review at least once every five years in order to demonstrate their compliance with the ESG.

3.7. Periodiškas išorinis agentūrų vertinimas

Agentūros bent kartą per penkerius metus turi būti įvertintos išoriškai, kad būtų patvirtinta, jog jos atitinka ESG.
